

Cistka Milosevicevih direktora

Author: [IWPR Balkans](#)

Politicari koji su zbacili s vlasti Slobodana Milosevica sada sprovode cistku drzavnih preduzeca od njegovih sledbenika.

Talas sokova od ustanka koji je predsednika Slobodana Milosevica zbacio s vlasti jos uvek odjekuje u srpskoj trgovini i industriji. Pobednicki politicki aktivisti s radoscu isteriju Miloseviceve pristalice s dobro placenih polozaja na celu kljucnih preduzeca.

Nekadasnji direktori podnose ostavke, ili ih izbacuju "krizni stabovi" sastavljeni od razjarenih radnika. Ovaj metez pretio je da ce se pretvori u anarhiju, narocito u odsustvu akcije policije koja se i sama nalazi u pometnji.

Situacija je uznemirila novog jugoslovenskog predsednika Vojislava Kostunicu, jednog od lidera Demokratske opozicije Srbije, DOS, sastavljene od osamnaest partija koja je dosla na vlast u oktobru. On je poceo da sumnja da Djindjic, njegov glavni rival, stoji iza ovih prevrata. Pojedinci veruju da Djindjic postavlja svoje bliske saradnike na vodece pozicije u kriznim stabovima.

U pregovorima oko uspostavljanja zajednicke koncepcije DOS-a uoci parlametarnih izbora zakazanih u Srbiji za 23. decembar, Kostunica se slozio da Djindjic bude imenovan za premijera sledece vlade pod uslovom da se odrekne uticaja u kriznim stabovima.

Prvi koji su smenili svoje rukovodstvo bili su novinari koji su zaposeli drzavne medije. Tada su aktivisti DOS-a stavili Narodnu banku Jugoslavije pod svoju kontrolu. Sledeca na redu bila je Savezna uprava carina gde je biznismen Dusan Zabunovic smenio Milosevicevog pristalicu Mihalja Kertesa, ali su ga ubrzo zamenila tri coveka DOS-a.

Jedna neformalna grupa lekara proglasila se kriznim stabom unutar Ministarstva zdravlja Srbije. Drugi krizni stabovi zauzeli su uprave velikih medicinskih centara.

Pojedini direktori pokusali su da sprece prevrat praveci se da i oni sami ucestvuju u radu kriznog staba. To se desilo u Poljoprivrednom kombinatu Beograd, PKB. Zaposleni su ovo prozreli i izbacili staro rukovodstvo, da bi naknadno shvatili da su nekadasnji sefovi utajili oko jedan milion nemackih maraka. Stab DOS-a u Beogradu poslao je svojim radnicima upozorenje da se paze "kradje i zloupotrebe starog rukovodstva".

Neki od novih lidera sa zebnjom posmatraju ove dogadjaje. Oni se secaju kako su Milosevicevi ljudi radili istu star preduzecima kada je on dosao na vlast krajem osamdesetih, sto je izazvalo teske posledice po ekonomiju.

Jedan od lidera DOS-a, Zarko Korac, upozorio je protiv ove anarhije. Medjutim, do tada su krizni stabovi zazivali po celoj Srbiji, posle kojih su usledili talasi strajkova. Doslo je do promene rukovodstva u vecini preduzeca.

Rukovodstvo blisko Milosevicu opstalo je neko vreme u nekoliko preduzeca, pre svega u "Progresu" na cijem se celu nalazio dugogodisnji premijer Mirko Marjanovic i u mocnoj Naftnoj industriji Srbije na cijem se celu nalazio Dragan Tomic. Medjutim, i njih su na kraju zbacili protivnici.

Dok jos nema cvrstih dokaza o tome da su oni koji preuzimaju vlast nad preduzecima clanovi DOS-a, podrazumeva se da vecinu ljudi koji se iznanada pojavljuju na visokim rukovodecim pozicijama, u stvari, imenuju aktivisti koalicije.

Ima puno primera kao sto je slucaj predstavnika DOS-a u sabackoj gradskoj skupstini koji je postao direktor gradskog zdravstvenog centra nakon sto je njegov prethodnik podneo ostavku.

Nisu svi zaposleni sretni zbog ovih promena. Mnogi misle da je bilo rukovodilaca koji nisu zaslužili da dobiju otkaz. U nekoliko navrata radnici su se podelili u suprotne tabore oko pitanja ko ce biti izbacen, a ko ce ostati. Ovo se desilo u fabrici obuće u Vranju u juznoj Srbiji.

Jedan medicinski tehnicar sa Instituta za onkologiju i radiologiju Srbije, koji je zeleo da ostane anonimn rekao je: "Razumem zasto su isterali direktora Instituta koji je bio clan JUL-a. Medjutim, nije mi jasno zasto se smenjuju ostali sefovi odeljenja koji uzivaju ugled dobrih strucnjaka".

Srpska prelazna vlada odlucila je da uspotavi komisije koje ce ispitivati validnost ovih promena. Jedan od lidera DOS-a, Dragoljub Micunovic, rekao je da ce ova tela "ispitati svaki slucaj i predloziti mere da bi se stvari vratile u normalu".

On je obecao da ce komisija zadržati ona rukovodstva koja su poboljšala stvari i zameniti ona koja su donela kaos.

Niko ne zna kada ce i da li ce upste ove komisije poceti s radom. Prelazna vlada trajace do 23. decembra, kada se ocekuje pobeda DOS-a.

Miloseviceva partija, Socijalisticka partija Srbije, SPS i JUL-a odlucno se protive onome sto nazivaju "pokoljem direktora". Medjutim, Jugoslavija ima dugu tradiciju mesanja politike u ekonomiju.

Dolaskom na vlast, Milosevic je sam izbacio vecinu tadašnjih direktora koji su bili lojalni njegovom prethodniku Ivanu Stambolicu i na taj nacin stekao kontrolu nad celokupnim finansijama Srbije. Legendarni direktor, Miki Savicevic, tada je otpusten iz beogradskog giganta "Geneks". Posle pada Milosevica, on se vratio u ovo preduzece.

Pocetkom devedesetih godina, propisano je zakonodavstvo koje je dalo veliku vlast Milosevicevim pristalicama koje su rukovodile drzavnim preduzecima. U vreme kada je zbacen s vlasti predsednik, sve rukovodece pozicije drzali su clanovi njegove partije ili partije JUL-a. Ovo je vazilo i za osnovne skole i za velika trgovinska preduzeca.

Ova hijerarhija raspala se s odlaskom Milosevica. Rukovodstvo DOS-a mora sada da razmisli da li bi bilo mudro da se nastavi sa ovim intervencijama, posto se one nisu isplatile prethodnicima.

Sinisa Stanimirovic je redovni dopisnik IWPR.

Focus: Balkans: Regional Reporting & Sustainable Training

Source URL: <https://iwpr.net/sr/global-voices/cistka-milosevicevih-direktora>